

Senad Softić
Guverner

Broj: 123-13-4-382-10/18
Sarajevo, 30.03.2018. godine

**Parlamentarna skupština BiH
Predstavnički dom BiH
Kolegij**

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 02-04-2018			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	50-19	861/18	

Predmet: Izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2017. godinu

Štovani,

sukladno odredbama članka 64. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Centralna banka Bosne i Hercegovine dužna je da nakon završetka svoje finansijske godine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnese:

- Finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine, ovjerena od strane vanjskih revizora CBBiH, Grant Thornton d.o.o. Banja Luka, Grant Thornton d.o.o. Skopje i Grant Thornton sh.p.k. Tirana, i

- Godišnje izvješće CBBiH za 2017. godinu, koji obuhvata poslovanje CBBiH tijekom 2017. godine kao i izvješće o stanju gospodarstva tijekom protekle godine.

Ovim putem želimo skrenuti pažnju na činjenicu da su i dalje prisutni neizvjesni i nepovoljni tržišni trendovi, koji se ogledaju u negativnim i niskim prinosima na državne obveznice i izrazito negativnim kamatnim stopama na depozite, koji su zajedno sa zakonskim okvirom ulaganja deviznih rezervi CBBiH, neminovno utjecali na proces upravljanja deviznim rezervama u 2017. godini, a time i na finansijski rezultat. Pored toga, nivo monetarnih prihoda i rashoda u narednim godinama značajno će biti pod utjecajem primjene novog međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) 9.

Istovremeno, nastavljena je politika racionaliziranja i efikasnog poslovanja, te vas sa zadovoljstvom izvještavamo da je Centralna banka Bosne i Hercegovine, iako izložena izuzetno nepovoljnim tržišnim uvjetima, u 2017. godini zabilježila pozitivan finansijski rezultat, izražen kroz neto dobit u iznosu od 12.185.216,39 KM.

Na osnovi odredaba članka 27. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Odluke Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine od 28.03.2018. godine, 60% ostvarene dobiti za 2017. godinu u iznosu od 7.311.129,83 KM bit će uplaćeno na odgovarajući depozitni račun Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao institucija čiji su osnovni ciljevi i zadaci, između ostalog, da postigne i održi stabilnost domaće valute po modelu valutnog odbora, nastaviće politiku investiranja u kojoj su sigurnost portfolija i monetarna stabilnost prioriteta.

Sa štovanjem,

Guverner
dr Senad Softić

Senad Softić
Guverner

Broj: 123-13-4-382-10/18
Sarajevo, 30.03.2018. godine

**Parlamentarna skupština BiH
Dom naroda BiH
Kolegij**

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

H

PRIMLJENO: 02-04-2018			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	50-19	8611	18

Predmet: Izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2017. godinu

Štovani,

sukladno odredbama članka 64. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Centralna banka Bosne i Hercegovine dužna je da nakon završetka svoje finansijske godine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnese:

- Finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine, ovjerena od strane vanjskih revizora CBBiH, Grant Thornton d.o.o. Banja Luka, Grant Thornton d.o.o. Skopje i Grant Thornton sh.p.k. Tirana, i

- Godišnje izvješće CBBiH za 2017. godinu, koji obuhvata poslovanje CBBiH tijekom 2017. godine kao i izvješće o stanju gospodarstva tijekom protekle godine.

Ovim putem želimo skrenuti pažnju na činjenicu da su i dalje prisutni neizvjesni i nepovoljni tržišni trendovi, koji se ogledaju u negativnim i niskim prinosima na državne obveznice i izrazito negativnim kamatnim stopama na depozite, koji su zajedno sa zakonskim okvirom ulaganja deviznih rezervi CBBiH, neminovno utjecali na proces upravljanja deviznim rezervama u 2017. godini, a time i na finansijski rezultat. Pored toga, nivo monetarnih prihoda i rashoda u narednim godinama značajno će biti pod utjecajem primjene novog međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja (MSFD) 9.

Istovremeno, nastavljena je politika racionaliziranja i efikasnog poslovanja, te vas sa zadovoljstvom izvještavamo da je Centralna banka Bosne i Hercegovine, iako izložena izuzetno nepovoljnim tržišnim uvjetima, u 2017. godini zabilježila pozitivan finansijski rezultat, izražen kroz neto dobit u iznosu od 12.185.216,39 KM.

Na osnovi odredaba članka 27. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Odluke Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine od 28.03.2018. godine, 60% ostvarene dobiti za 2017. godinu u iznosu od 7.311.129,83 KM bit će uplaćeno na odgovarajući depozitni račun Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao institucija čiji su osnovni ciljevi i zadaci, između ostalog, da postigne i održi stabilnost domaće valute po modelu valutnog odbora, nastaviće politiku investiranja u kojoj su sigurnost portfolija i monetarna stabilnost prioriteta.

Sa štovanjem,

Guverner
dr Senad Softić
dr Senad Softić

**CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA I FINACIJSKA IZVJEŠĆA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. PROSINCA 2017.

Kazalo

	Stranica
Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća	1
Izvješće neovisnog revizora	2
Financijska izvješća	
Izvješće o dobiti ili gubitku	5
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	6
Izvješće o financijskom položaju	7
Izvješće o promjenama u kapitalu	8
Izvješće o novčanim tokovima	10
Bilješke uz financijska izvješća	11 - 51

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća

Uprava je dužna za svaku financijsku godinu pripremiti financijska izvješća koja pružaju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Centralne banke Bosne i Hercegovine („Banke“), te rezultata njezina poslovanja i novčanog toka, u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja („MSFI“) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“), te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prijevара i ostalih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima, a Uprava je odgovorna za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je dužna podnijeti na odobravanje Upravnom vijeću godišnja financijska izvješća, a Upravno vijeće odobrava godišnja financijska izvješća te ih podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Priložena financijska izvješća prikazana na stranicama od 5 do 51 odobrena su od strane Upravnog vijeća 28. ožujka 2018. godine i potpisana u njegovo ime:

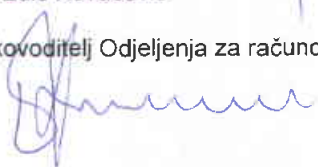
dr. Senad Softić

Predsjedatelj Upravnog vijeća

mr. Edis Kovačević

Rukovoditelj Odjeljenja za računovodstvo i financije

Grant Thornton

Izvješće neovisnog revizora

**Grant Thornton d.o.o. Banja
Luka**

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@grantthornton.ba

www.granthornton.ba

Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu "Banka") koji obuhvaćaju izvješće o finansijskom položaju na 31. prosinca 2017. godine, i izvješće o dobiti ili gubitku, izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama u kapitalu i izvješće o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika. Prema našem mišljenju, priložena finansijska izvješća fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine na 31. prosinca 2017. godine, i njenu finansijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti, prema tim standardima, su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o revizorskim odgovornostima za reviziju finansijskih izvješća. Neovisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvješća Banke u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća Banke za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvješća koja su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Upravno vijeće Banke odgovorno je za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorovo izvješće koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i odražavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblavanje internih kontrola;
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke;
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- Zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja Uprave i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem revizorovu izvješću na povezane objave u finansijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzorkovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Ostvarili smo komunikaciju sa Upravnim vijećem u vezi sa, između ostalog, planiranim obujmom i vremenom obavljanja revizije i značajnih rezultata revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke interne kontrole koje smo otkrili tijekom naše revizije.

Dr. Aleksandar Džombić
Direktor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 28. ožujka 2018.

Dr. Aleksandar Džombić
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 28. ožujka 2018.

Suzana Stavrikj, Partner

Grant Thornton d.o.o.

Skopje, 28. ožujka 2018.

Kledian Kodra, Partner

Grant Thornton sh.p.k.

Tirana, 28. ožujka 2018.

IZVJEŠĆE O DOBITI ILI GUBITKU

U tisućama KM	Bilješka	<u>za godinu koja je završila 31. prosinca</u>	
		2017.	2016.
Prihod od kamata	4	29.008	28.740
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne financijske imovine	4	(11.470)	(8.565)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	4	4.425	2.169
NETO PRIHOD OD KAMATA		21.963	22.344
Prihod od provizija i naknada	5	15.834	10.072
Rashod od provizija i naknada	5	(562)	(533)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA		15.272	9.539
Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	12	2.587	8.383
Neto (gubici) / dobiti od tečajnih razlika	6	(560)	60
Ostali prihodi	7	1.560	1.571
OPERATIVNI PRIHODI		40.822	41.897
Troškovi osoblja	8	(19.019)	(18.929)
Administrativni i ostali operativni troškovi	9	(7.583)	(6.793)
Amortizacija	16	(2.035)	(2.113)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(28.637)	(27.835)
NETO DOBIT ZA GODINU		12.185	14.062

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O SVEOBUH VATNOJ DOBITI

U tisućama KM	Bilješka	<i>za godinu koja je završila 31. prosinca</i>	
		2017.	2016.
NETO DOBIT ZA GODINU		12.185	14.062
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u izvješće o dobiti ili gubitku:</i>			
Monetarno zlato			
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti monetarnog zlata	13	(1.194)	22.788
		(1.194)	22.788
Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	12	(15.890)	53.673
Realizirani dobiti po osnovi pravične vrijednosti od financijske imovine raspoložive za prodaju prenešeni u izvješće o dobiti ili gubitku	12	(2.587)	(8.383)
		(18.477)	45.290
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit		(19.671)	68.078
UKUPNO SVEOBUH VATNI (GUBITAK) / DOBIT ZA GODINU		(7.486)	82.140

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

U tisućama KM	Bilješka	na dan	
		31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
AKTIVA			
Strana valuta u gotovini	10	236.402	194.846
Depoziti kod inozemnih banaka	11	2.698.650	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	25, 30	1.531	2.642
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	12	6.202.071	5.025.829
Monetarno zlato	13	203.908	205.102
Ulaganja koja se drže do dospeljća	14	1.214.062	1.132.328
Ostala aktiva	15	11.656	4.626
Nekretnine i oprema	16	45.465	44.681
Nematerijalna imovina	16	1.072	794
Ostala ulaganja	17	27.813	27.813
UKUPNO AKTIVA		10.642.630	9.609.058
OBVEZE, KAPITAL I REZERVE			
Gotov novac u optjecaju	18	4.319.360	4.066.804
Depoziti banaka	19	5.033.065	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	20	624.708	590.392
Rezerviranja za obveze i troškove	21	1.650	1.611
Ostale obveze	22	11.212	13.676
Ukupno obveze		9.989.995	8.941.626
Početni kapital		25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		542.766	537.892
Ostale rezerve		31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti		53.569	73.240
Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju		93.120	111.597
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato		(39.551)	(38.357)
Ukupno kapital i rezerve		652.635	667.432
UKUPNO OBVEZE, KAPITAL I REZERVE		10.642.630	9.609.058

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

U tisućama KM

Stanje na dan 1. siječnja 2017.

Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu

Dobit za godinu

Ostala sveobuhvatna dobit

Raspodjela dobiti

Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 24)

Stanje na dan 31. prosinca 2017.

Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	Ukupno
25.000	537.892	31.300	111.597	(38.357)	667.432
-	12.185	-	-	-	12.185
-	-	-	(18.477)	(1.194)	(19.671)
-	12.185	-	(18.477)	(1.194)	(7.486)
-	(7.311)	-	-	-	(7.311)
25.000	542.766	31.300	93.120	(39.551)	652.635

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

U tisućama KM

	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju	Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	25.000	532.267	31.300	66.307	(61.145)	593.729
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu	-	14.062	-	-	-	14.062
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	45.290	22.788	68.078
	-	14.062	-	45.290	22.788	82.140
Raspodjela dobiti						
Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 24)	-	(8.437)	-	-	-	(8.437)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	25.000	537.892	31.300	111.597	(38.357)	667.432

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA

U tisućama KM

za godinu koja je završila 31. prosinca
Bilješka   2017.   2016.

NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI

Dobit za godinu		12.185	14.062
Usklađenja:			
Amortizacija	16	2.035	2.113
Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		(2.587)	(8.383)
Prihodi od donacija	7	(132)	(218)
Rezerviranja za obveze i troškove	8	226	219
(Dobitak) / gubitak od otuđenja nekretnina i opreme		(43)	4
Prihodi od dividendi priznani u izvješću o dobiti ili gubitku	7	(763)	(562)
Prihodi od kamate na ulaganja koja se drže do dospeljeća i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju priznani u izvješću o dobiti ili gubitku	4	(28.979)	(28.726)
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		(18.058)	(21.491)

Promjene na poslovnoj imovini i obvezama

(Povećanje) depozita kod inozemnih banaka	(680.291)	(195.444)
(Povećanje) ostale aktive	(7.234)	(283)
Povećanje gotovog novca u optjecaju	252.556	567.336
Povećanje depozita	798.238	294.404
(Smanjenje) / povećanje ostalih obveza	(1.206)	1.157
Isplata otpremnina	(187)	(60)
Neto novac od operativnih aktivnosti	343.818	645.619

NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI

Prilivi od prodaje nekretnina i opreme	46	-
Kupnje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	(3.100)	(2.764)
Prilivi od dospeljeća kupona i dospeljeća vrijednosnih papira od financijske imovine raspoložive za prodaju	2.242.037	5.203.667
Kupnje financijske imovine raspoložive za prodaju	(3.887.900)	(4.342.772)
Prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	470.089	330.016
Naplaćena glavnica i kamata od ulaganja koja se drže do dospeljeća	21.607	21.395
Kupnje ulaganja koja se drže do dospeljeća	(90.720)	-
Primljena dividenda	763	562
Neto novac od investicijskih aktivnosti	(1.247.178)	1.210.104

NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI

Raspodjela dobiti u državni proračun	(8.437)	(18.827)
Neto novac od financijskih aktivnosti	(8.437)	(18.827)
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(911.797)	1.836.896
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja	2.973.081	1.136.185
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	25 2.061.284	2.973.081

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Banka") osnovana je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine („BiH“) 20. lipnja 1997. godine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini.

Banka je počela sa radom 11. kolovoza 1997. godine.

Osnovni ciljevi i zadaci Banke jesu:

- da definira, usvoji i kontrolira provođenje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute (konvertibilne marke ili "KM") uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim sredstvima;
- da drži i upravlja službenim deviznim rezervama Banke na siguran i profitabilan način;
- da sprovodi monetarnu politiku u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da uspostavi i održava odgovarajuće platne i obračunske sustave;
- da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- da prima depozite od državnih i javnih institucija BiH i depozite od komercijalnih banaka;
- da izdaje propise i smjernice za ostvarivanje djelatnosti Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da učestvuje u radu međunarodnih organizacija koje rade na učvršćivanju financijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- da zastupa BiH u međunarodnim organizacijama o pitanjima monetarne politike.

Najviši organ Banke je Upravno vijeće koje je nadležno za utvrđivanje monetarne politike i kontrolu njenog provođenja, organizaciju i strategiju Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Upravu Banke čine guverner i viceguverneri, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Banke.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine guverner, uz odobrenje Upravnog vijeća, imenuje glavnog internog revizora i tri zamjenika.

Banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice sa sjedištem u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije podružnice Brčko distrikt i Pale, koja je pod nadležnošću Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Tijekom 2016. i 2017. godine, uključujući i razdoblje do datuma izdavanja ovog izvješća, članove Upravnog vijeća, Uprave, Ureda glavnog internog revizora i Revizijskog komiteta čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedatelj (od 11. kolovoza 2015.)
mr. Ankica Kolobarić	član (od 11. kolovoza 2015.)
mr. Šerif Isović	član (od 1. studenog 2017.)
dr. Kemal Kozarić	član (do 31. listopada 2017.)
mr. Trivo Marinković	član (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Ljubiša Vladušić	član (od 11. kolovoza 2015.)

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Uprava

dr. Senad Softić	guverner (od 11. kolovoza 2015.)
mr. Ernadina Bajrović	viceguverner (od 1. siječnja 2013.)
dr. Milica Lakić	viceguverner (od 1. lipnja 2016. do 15. lipnja 2017. i od 11. kolovoza 2017.)
dr. Radomir Božić	viceguverner (do 16. veljače 2016. i od 16. lipnja 2017. do 10. kolovoza 2017.)
mr. Želimira Raspudić	viceguverner (od 1. srpnja 2017.)
mr. Ankica Kolobarić	viceguverner (do 30. lipnja 2017.)

Ured glavnog internog revizora

Anita Dujmović	glavni interni revizor (od 24. listopada 2017.)
mr. Edis Kovačević	glavni interni revizor (do 30. rujna 2017.)
Marica Bulić	zamjenik glavnog internog revizora (od 8. prosinca 2017.)
Angela Medić	zamjenik glavnog internog revizora (do 30. studenog 2017.)
Stojanka Šarović	zamjenik glavnog internog revizora (od 4. rujna 2017.)
Krstinja Tošović	zamjenik glavnog internog revizora (do 21. kolovoza 2017.)

Revizorski komitet

dr. Mila Gadžić	član (od 1. rujna 2015.)
dr. Sead Kreso	član (od 1. rujna 2015.)
Radomir Repija	član (od 1. rujna 2015.)

2. OSNOVA ZA PRIPREMU

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Banke pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja („MSFI“), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.2. Osnova mjerenja

Financijska izvješća su pripremljena na osnovi povijesnog troška izuzev kod ponovnog mjerenja vrijednosti određenih finansijskih instrumenata i monetarnog zlata koji su iskazani po pravičnoj vrijednosti.

Povijesni trošak je općenito formiran na osnovi pravične vrijednosti dane naknade u zamjenu za imovinu.

Pravična vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom ili plaćena za prijenos neke obveze u redovnoj transakciji među tržišnim učesnicima na datum mjerenja, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procijenjivanja pravične vrijednosti imovine ili obveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procijenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Pored toga, za potrebe finansijskog izvješćivanja, mjerenje pravične vrijednosti je kategorizirano je na Razinu 1, 2 ili 3 u ovisnosti o stupnju dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje pravične vrijednosti, kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje pravične vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Razine 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obvezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Razine 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Razinu 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obvezu, bilo neposredno ili posredno.
- Ulazni podaci Razine 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu dostupni.

Detaljnije objave o mjerenju pravične vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza prikazane su u Bilješci 29.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.3. Korištenje procjena i pretpostavki

Priprema finansijskih izvješća u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obveza na izvještajni datum, te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajno razdoblje. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se razmatraju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili i u razdoblju izmjene i u budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Informacije o iznosima gdje postoje značajne nesigurnosti njihove procjene i ključne pretpostavke prilikom korištenja računovodstvenih politika koje imaju najveći utjecaj na iznose priznane u finansijskim izvješćima Banke su objavljene u Bilješci 3.17.

2.4. Funkcionalna i izvještajna valuta

Finansijska izvješća Banke prikazana su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drukčije navedeno).

Službeni tečaj KM prema Euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorija Bosne i Hercegovine, po definiranom tečaju.

Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je definirano operativno pravilo "valutni odbor" za izdavanje KM, prema kojem se KM izdaje samo uz kupnju konvertibilne devizne valute sa punim pokrićem u neto stranoj aktivi.

2.5. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem razdoblju

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekuće razdoblje:

- Izmjene MRS 7: „Izvješće o novčanim tokovima“ – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2017.),
- Izmjene MRS 12: „Porez na dobit“ – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2017.),
- Izmjene MSFI 12: „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“ uključeno u Ciklus godišnjih poboljšanja za 2014.-2016. – različiti standardi (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2017.).

Primjena ovih standarda, izmjena i tumačenja nema značajan uticaj na finansijska izvješća Banke u tekućem razdoblju.

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvješća, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni od strane OMRS, ali nisu još na snazi i nisu ranije usvojeni od strane Banke:

- MSFI 9: „Financijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Financijski instrumenti“ sa MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. ili kad MSFI 9: „Financijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi (nastavak)

- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prijenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI za 2014.-2016. - Izmjene MSFI 1 i MRS 28 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- IFRIC 23: „Neizvjesnost u poreznim tretmanima“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2021.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirana financijska izvješća“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate“ – Prodaja ili kompenziranje imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja treba biti određen).

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenje prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati značajan utjecaj na financijska izvješća Banke, osim za MSFI 9.

MSFI 9: „Financijski instrumenti“ zamjenjuje MRS 39: „Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ i na snazi je za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine. MSFI 9 uvodi novi koncept klasificiranja i mjerenja financijske imovine i novi model „očekivanog kreditnog gubitka“ (OKG) za umanjene financijske imovine. Banka je usvojila nove računovodstvene politike koji uključuju zahtjeve MSFI 9 i važeće su od 1. siječnja 2018. godine. Banka je također procijenila utjecaj MSFI 9 na svoju financijsku imovinu i dogradila i prilagodila postojeće poslovne aplikacije, te usvojila nove akte kako bi uključila zahtjeve MSFI 9.

Banka je procijenila utjecaj MSFI 9 u sljedećim područjima:

Klasificiranje i mjerenje financijskih instrumenata na ili nakon 1. siječnja 2018. godine temelji se na novom kriterijumu koji uzima u obzir ugovorne novčane tokove financijskih instrumenata i poslovni model u okviru kojeg se njima upravlja. MSFI 9 uvodi tri osnovne kategorije klasificiranja financijske imovine: mjerena po amortiziranom trošku (AT), mjerena po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) i mjerena po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVDG). MSFI 9 eliminira postojeće kategorije „po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak“, „raspoloživa za prodaju“, „koja se drži do dospelja“ i „kredit i potraživanja“ po MRS 39.

Na osnovi izabranog poslovnog modela, Banka je odlučila da klasificira svoju financijsku imovinu u sljedeće kategorije na dan 1. siječnja 2018. godine:

SDR kod MMF-a, koji je bio klasificiran u kredite i potraživanja i mjeren po amortiziranom trošku po MRS 39, mjeri se po amortiziranom trošku po MSFI 9.

Depoziti po viđenju i oročeni depoziti kod inozemnih banaka, koji su bili klasificirani u kredite i potraživanja i mjereni po amortiziranom trošku po MRS 39, mjere se po amortiziranom trošku po MSFI 9.

Kredit zaposlenim, koji su bili klasificirani u kredite i potraživanja i mjereni po amortiziranom trošku po MRS 39, mjere se po amortiziranom trošku po MSFI 9.

Dužnički vrijednosni papiri, koji su bili klasificirani u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju i mjereni po pravičnoj vrijednosti po MRS 39, mjere se po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) po MSFI 9.

Dužnički vrijednosni papiri, koji su bili klasificirani u ulaganja koja se drže do dospelja i mjereni po amortiziranom trošku po MRS 39, mjere se po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) po MSFI 9.

Za vlasničke instrumente, koji su bili klasificirani u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju po MRS 39 i nisu se držali za trgovanje, Banka je napravila neopoziv izbor kako bi prikazala naknadne promjene pravične vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po MSFI 9.

Monetarno zlato je dio deviznih rezervi Banke i klasificirano je kao financijska imovina. Banka je preispitala postojeću računovodstvenu politiku za monetarno zlato i promijenila računovodstveni tretman monetarnog zlata, sa primjenom od 1. siječnja 2018. godine, kako slijedi:

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi (nastavak)

Monetarno zlato će biti početno priznato po pravičnoj vrijednosti, uključujući transakcijske troškove koji se direktno mogu pripisati stjecanju zlata. Nakon početnog priznavanja, zlato će se naknadno mjeriti po pravičnoj vrijednosti.

Nerealizirani dobici i gubici koji proizlaze iz promjena pravične vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni zlata, priznavat će se na računu revalorizacijskih rezervi u okviru ostale sveobuhvatne dobiti. U slučaju da nerealizirani gubici prelaze iznos revalorizacijske rezerve, Banka će odbiti taj iznos od dobiti raspoložive za distribuciju za to razdoblje.

Prilikom prodaje zlata, Banka će prenijeti postojeće nerealizirane dobitke i gubitke u dobit ili gubitak.

Pravična vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom kursu KM na izvještajni datum, i biće mjereno po zadnjoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata (Oz) na izvještajno razdoblje, preuzetoj sa Reuters-a.

Efekti primjene računovodstvene politike za monetarno zlato će biti evidentirani unutar generalnih rezervi (zadržane dobiti) Banke na dan 1. siječnja 2018. godine.

Umanjenje temeljeno na očekivanim kreditnim gubicima biće priznato za financijsku imovinu Banke koja se trenutno vodi kao depoziti kod inozemnih banaka, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospijanja. Umanjenje za SDR kod MMF-a, kredite uposlenim i ostala financijska potraživanja se računa koristeći pojednostavljeni pristup.

Implementacija MSFI 9 i promjena računovodstvene politike za monetarno zlato će utjecati na početna stanja imovine i kapitala Banke na dan 1. siječnja 2018. godine.

UTJECAJ NA FINANCIJSKU IMOVINU

U tisućama KM

	31. prosinca 2017.	Prepravljanje početnog stanja		1. siječnja 2018.
Strana valuta u gotovini	236.402	-	Strana valuta u gotovini	236.402
Depoziti kod inozemnih banaka	2.698.650	(1.635)	Depoziti kod inozemnih banaka	2.697.015
Specijalna prava vučenja u MMF-u	1.531	-	Specijalna prava vučenja u MMF-u	1.531
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	-	Financijska imovina po FVOSD	7.473.857
Ulaganja koja se drže do dospijanja	1.214.062	57.724	-	-
Monetarno zlato	203.908	(50)	Monetarno zlato	203.858
Ostala ulaganja	27.813	-	Ostala ulaganja	27.813
Ostala financijska imovina	2.746	(30)	Ostala financijska imovina	2.716
UKUPNO	10.587.183	56.009	UKUPNO	10.643.192

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi (nastavak)

UTJECAJ NA KAPITAL I REZERVE

U tisućama KM

	31. prosinca 2017.	Prepravljanje početnog stanja		1. siječnja 2018.
Početni kapital	25.000	-	Početni kapital	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	542.766	(36.477)	Generalne rezerve (zadržana dobit)	506.289
Ostale rezerve	31.300	-	Ostale rezerve	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	53.569	-	Rezerve pravične vrijednosti	146.055
Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju	93.120	52.935	Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina po FVOSD Rezerviranja za OKG – financijska imovina po FVOSD	141.765
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	(39.551)	39.551	Revalorizacijska rezerva – monetarno zlato	4.290
UKUPNO	652.635	56.009	UKUPNO	708.644

Na osnovi izvršenih procjena do datuma primjene, ukupno procijenjeno usklađivanje primjene MSFI 9 i primjena računovodstvene politike za monetarno zlato na početno stanje imovine i kapitala Banke na dan 1. siječnja 2018. godine je kako slijedi:

Imovina Banke:

- Smanjenje depozita kod inozemnih banaka u iznosu od 1.635 tisuća KM po osnovi OKG.
- Povećanje financijske imovine po FVOSD u iznosu od 57.724 tisuće KM po osnovi klasificiranja ulaganja koja se drže do dospeljeća po MRS 39 u financijsku imovinu po FVOSD po osnovi izračunavanja pravične vrijednosti ovih ulaganja.
- Smanjenje monetarnog zlata u iznosu od 50 tisuća KM po osnovi prevođenja iz USD na EUR valutu.
- Smanjenje ostale financijske imovine u iznosu od 30 tisuća KM po osnovi OKG.

Kapital Banke:

- Smanjenje generalnih rezervi u ukupnom iznosu od 36.477 tisuća KM po osnovi:
  - Smanjenja po osnovi zahtjeva za umanjenjem sa odgovarajućim početnim stanjima za financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku i po FVOSD u iznosu od 5.955 tisuća KM,
  - Povećanja po osnovi nove metode efektivne kamatne stope u iznosu od 9.079 tisuća KM,
  - Smanjenja po osnovi primjene računovodstvene politike za monetarno zlato u ukupnom iznosu od 39.601 tisuća KM (39.551 tisuća KM revalorizacijska rezerva i 50 tisuća KM tečajna razlika).
- Povećanje rezervi pravične vrijednosti u ukupnom iznosu od 52.935 tisuća KM po osnovi:
  - Povećanja rezervi pravične vrijednosti za financijsku imovinu po FVOSD u iznosu od 57.724 tisuće KM po osnovi klasificiranja ulaganja koja se drže do dospeljeća po MRS 39 u financijsku imovinu po FVOSD po osnovi izračunavanja pravične vrijednosti ovih ulaganja,
  - Smanjenja po osnovi nove metode efektivne kamatne stope u iznosu od 9.079 tisuća KM.
  - Povećanja rezerviranja za OKG za financijsku imovinu po FVOSD u iznosu od 4.290 tisuća KM.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike navedene u nastavku primijenjene su prilikom sastavljanja i prezentiranja ovih finansijskih izvješća.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvješću o dobiti ili gubitku primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine ili obveze (ili, gdje je primjereno, za kraće razdoblje) do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili obveze. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje buduće novčane tokove, uzimajući u obzir sva ugovorna prava određenog finansijskog instrumenta, ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje sve transakcijske troškove, naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove koji se mogu izravno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine ili obveze.

Prihodi i rashodi od kamata prikazani u izvješću o dobiti ili gubitku obuhvataju kamate, izračunate metodom efektivne kamatne stope, na finansijsku imovinu i finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku.

3.2. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu ili obvezu se uključuju u mjerenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada se uglavnom sastoje od naknada primljenih i plaćenih na domaće i inozemne platne transakcije i priznaju se u izvješću o dobiti ili gubitku, po izvršenju određene usluge.

3.3. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu na datum izvješćivanja, po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna imovina i obveze u stranim valutama mjerene po povijesnom trošku izražene su po tečaju važećem na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvješćivanja.

Tečajne razlike proizašle iz ponovnog preračunavanja transakcija, te imovina i obveza denominirane u stranim valutama, priznaju se u izvješću o dobiti ili gubitku.

Srednji tečaj:	31. prosinac 2017.	31. prosinac 2016.
	KM	KM
USD	1,63081	1,85545
SDR	2,322489	2,494348

3.4. Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke vrijednosne papire priznaje se u izvješću o dobiti ili gubitku kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obveze se priznaju kada Banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti finansijskog instrumenta.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Financijski instrumenti (nastavak)

Financijska imovina i financijske obveze se početno mjere po pravičnoj vrijednosti. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijskih obveza, osim za imovinu i obaveze koji se klasificiraju po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak, se dodaju ili oduzimaju iz pravične vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza po potrebi prilikom početnog priznavanja. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili financijskih obveza po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju neposredno u dobit ili gubitak.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračunavanja amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze (ili grupe financijske imovine ili financijskih obveza) i raspoređivanja prihoda i rashoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade i stavke plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i ostale premije i diskonte) kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze.

3.5.1. Financijska imovina

Financijska imovina se priznaje i prestaje priznavati na datum transakcije koji predstavlja datum kada je kupnja ili prodaja financijskog instrumenta izvršena Banci odnosno od strane Banke i početno se mjeri po pravičnoj vrijednosti uključujući transakcijske troškove, osim za one financijske instrumente koji su klasificirani po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak koji se početno mjere po pravičnoj vrijednosti.

Financijska imovina je klasificirana u sljedeće kategorije: "po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospeljeća" i "kredit i potraživanja".

Klasificiranje financijske imovine ovisi o prirodi i svrsi financijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja. Na datume 31. prosinca 2017. i 2016. godine Banka ne posjeduje financijsku imovinu po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Kredit i potraživanja

Potraživanja (koja uključuju i depozite kod inozemnih banaka) koja imaju fiksna ili određiva plaćanja i ne kotiraju na aktivnom tržištu su klasificirana kao kredit i potraživanja.

Kredit i potraživanja se početno priznaju po pravičnoj vrijednosti uključujući i transakcijske troškove.

Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti. Prihodi od kamata se priznaju koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Ulaganja koja se drže do dospeljeća

Dužnički vrijednosni papiri vlada sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim datumima dospeljeća koje Banka ima čvrstu namjeru i sposobnost držati do dospeljeća se klasificiraju kao ulaganja koja se drže do dospeljeća. Ulaganja koja se drže do dospeljeća se iskazuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti, a prihod se priznaje na bazi efektivnog prinosa.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Vlasnički i dužnički vrijednosni papiri u posjedu Banke su klasificirani kao raspoloživi za prodaju i iskazani su po pravičnoj vrijednosti. Pravična vrijednost se utvrđuje na način opisan u Bilješci 29. Nekotirani vlasnički instrumenti čija se pravična vrijednost ne može pouzdano utvrditi, mjere se po trošku, umanjeno za umanjenja. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pravičnoj vrijednosti dužničkih i vlasničkih vrijednosnih papira se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u okviru računa rezerve pravične vrijednosti, sa izuzetkom gubitaka od umanjenja vrijednosti, kamate izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i dobitaka i gubitaka po osnovi tečajnih razlika na financijsku imovinu koji se priznaju izravno u dobit ili gubitak. Prilikom ustupanja ili utvrđivanja umanjenja vrijednosti ulaganja, sav kumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznan na računu rezerve pravične vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se uključuje u dobit ili gubitak za to razdoblje.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.5. Financijski instrumenti (nastavak)****3.5.1. Financijska imovina (nastavak)**

Dividenda na vlasničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju priznaje se u dobit ili gubitak kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

Pravična vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju koja je denominirana u stranoj valuti iskazuje se u toj stranoj valuti i preračunava po srednjem tečaju na datum izvješćivanja. Promjene u pravičnoj vrijednosti po osnovi tečajnih razlika proizašlih iz promjene u amortiziranom trošku imovine se priznaju u dobit ili gubitak, a ostale promjene se priznaju u kapitalu.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na svaki datum izvješćivanja procjenjuje se postoje li pokazatelji za umanjenoje vrijednosti financijske imovine. Financijska imovina je umanjena kada postoji objektivni dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja financijske imovine, o tome da su procijenjeni budući novčani tokovi ulaganja izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti može uključivati:

- značajne financijske poteškoće druge strane; ili
- neplaćanje ili kašnjenje u isplati ugovorene kamate ili glavnice; ili
- naznake da će dužnik ili izdavatelj ući u postupak likvidacije ili stečaja.

Pojedinačno značajna imovina se testira na umanjenoje vrijednosti odvojeno. Preostala financijska imovina se procjenjuje grupno. Pojedinačno značajna imovina za koju nema objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti se zatim uključuje u grupno procjenjivanje imovine za umanjenoje vrijednosti. Za potrebe grupnog vrednovanja umanjenja vrijednosti, financijska imovina se grupira na osnovi sličnih obilježja kreditnog rizika.

Za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njene sadašnje vrijednosti procijenjenih budućnih novčanih tokova diskontiranoj po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi te imovine.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za iznos umanjenja putem računa ispravke vrijednosti. Kada se potraživanje smatra nenaplativim, ono se otpisuje u korist računa ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa terete račun ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa ispravke vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Ukoliko u narednom razdoblju, s izuzetkom vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, iznos gubitka od umanjenja za dužničke vrijednosne papire klasifikovane kao raspoložive za prodaju se smanji i smanjenje se može povezati sa događajem nastalim nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznan, prethodno priznani gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz dobit ili gubitak u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost ulaganja na datum ukidanja umanjenja vrijednosti ne prelazi iznos amortizirajućeg troška koji bi bio da umanjenja vrijednosti nije bilo.

U slučaju vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, svako povećanje pravične vrijednosti nastalo nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Banka prestaje priznavati financijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Banka prenese financijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

3.5.2. Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju bilo kao financijske obveze „po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ bilo kao „ostale financijske obveze“. Na datume 31. prosinca 2017. i 2016. godine Banka nema financijskih obveza u kategoriji „po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak“.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Financijski instrumenti (nastavak)

3.5.2. Financijske obveze (nastavak)

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući gotov novac u optjecaju, depozite od domaćih banaka i depozite od Vlade i ostalih deponenata, početno se mjere po pravičnoj vrijednosti, umanjeni za transakcijske troškove.

Ostale financijske obveze se naknadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, a rashodi od kamate se priznaju na temelju efektivnog prinosa.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Banka prestaje priznavati financijske obveze kada, i samo kada, su obveze Banke izmirene, otkazane ili su istekle.

3.6. Monetarno zlato

Zlato se inicijalno priznaje po trošku stjecanja, koji predstavlja pravičnu vrijednost plaćenih naknada uključujući troškove stjecanja vezanih za investiciju. Nakon inicijalnog priznavanja, zlato se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjene pravične vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni zlata te tečajne razlike zbog preračunavanja američkog dolara u konvertibilnu marku, priznaju se u rezervi pravične vrijednosti u okviru ostale sveobuhvatne dobiti dok se zlato ne proda, kada se priznaju kao realizirani dobiti ili gubici u izvješću o dobiti ili gubitku.

Pravična vrijednost monetarnog zlata iskazana je u američkim dolarima (USD), primjenjujući srednji tečaj na datume izvješćivanja objavljen od strane Banke, a mjeri se prema posljednjoj ponuđenoj cijeni jedne unce zlata (Oz) preuzetoj sa Reutersa na datum izvješćivanja.

Dobici i gubici po osnovi tečajnih razlika od preračunavanja cijene zlata iz američkog dolara u konvertibilnu marku priznaju se kao dio usklađivanja pravične vrijednosti u rezervi pravične vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3.7. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvješćivanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih bilančnih kategorija: žiro računi, strana valuta u gotovini, devizni depoziti po viđenju, depoziti sa rokom dospjeća do tri mjeseca ili kraće od datuma stjecanja i specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu.

3.8. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Banke i novčanih i nenovčanih donacija.

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu deprecijaciju/amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su neposredno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu uporabu. Održavanje i popravke, zamjene te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabavke uključujući troškove fakturirane od trećih osoba. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine, na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Deprecijacija i amortizacija se obračunava na svu imovinu osim za zemljište i imovinu u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postepeno otpisivanje troška nabavke imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope deprecijacije i amortizacije za 2016. i 2017. godinu su dane kako slijedi:

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.8. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina (nastavak)**

Softver	20,0%
Druga nematerijalna imovina	20,0%
Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Dobici i gubici od otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u izvješću o dobiti ili gubitku.

Korisni vijek trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine se preispituje i prilagođava na godišnjem nivou minimalno, ako je potrebno i primjenjuje se prospektivno

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Banke se pregleda na svaki datum izvješćivanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknativa vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvješću o dobiti ili gubitku.

Nadoknativa vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri uspoređivanju njene uporabne vrijednosti u odnosu na pravičnu vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju uporabne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutačna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira neovisne novčane priljeve, nadoknativi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznanog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3.10. Rezerviranja za obveze i troškove

Rezerviranja se priznaju kad Banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu za koju je vjerovatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja te obveze i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Rezerviranja za obveze i troškove održavaju se na razini koju Uprava Banke smatra dostatnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezerviranja na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne faktore.

Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerovatan, rezerviranje se ukida.

3.11. Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvaćaju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po pravičnoj vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja korisnog vijeka te imovine. Donacije koje Banka dobije kao kompenzaciju za troškove priznaju se sustavno u izvješću o dobiti ili gubitku kao prihod od donacije u istom razdoblju u kojem su priznani i troškovi.

3.12. Porezi

Prema članku 69. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka, njena aktiva, imovina i prihod, kao i njena poslovanja i transakcije, oslobođeni su svih poreza i carina.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.13. Gotov novac u optjecaju

Banka upravlja izdavanjem i povlačenjem domaćih novčanica i kovanica. Pripadajuća pasiva za izdani gotov novac u optjecaju je evidentirana u izvješću o financijskom položaju.

Prilikom povlačenja gotovog novca iz optjecaja, isti se priznaje kao obveza u okviru gotovog novca u optjecaju do formalnog roka povlačenja iz optjecaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optjecaja priznaju se kao prihod.

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznani kao odgođeni troškovi koji se naknadno amortiziraju kroz ostale operativne troškove. Od veljače 2017. godine, Banka je povećala razdoblje razgraničenja ovih troškova sa tri na pet godina.

3.14. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih osoba

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i njenih konstitutivnih entiteta, te inozemnih vlada i financijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama državnih institucija i agencija te komercijalnih banaka za koje Banka djeluje kao agent.

3.15. Primanja uposlenih

Kratkoročna primanja uposlenih

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih uposlenika, Banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od neuposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine od iznosa bruto plaće. Banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prijevoz i regres isplaćuju se u skladu sa domaćim zakonskim zahtjevima. Ovi troškovi se priznaju u izvješću o dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja uposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u mirovinu uposlenici Banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uvjeta kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Banke dodjeljuje u visini od šest redovnih mjesečnih plaća uposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci.

Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja uposlenih koja godišnje obračunava ovlašteni aktuar koristeći metod projicirane kreditne jedinice. Diskontna stopa koja se koristi za obračun obveze kreće se u rasponu kamatnih stopa domaćih korporativnih obveznica i vladinih obveznica koje postoje na tržištu.

3.16. Financijski aranžman BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovi financijskih aranžmana sačinjenih krajem 2002. godine između Bosne i Hercegovine i Međunarodnog monetarnog fonda ("MMF"), izvješće o financijskom položaju Banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u: držanje specijalnih prava vučenja ("SDR"), obračunata kamata na držanje SDR, račun br. 1 i račun br. 2 MMF-a.

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost Bosne i Hercegovine, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru izvanbilančne evidencije (vidjeti Bilješku 30).

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene

Kod primjene računovodstvenih politika Banke, kako je opisano u Bilješci 3, Uprava je dužna da vrši procjene, ocjene i pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene

Procjene i pretpostavke se pregledavaju na tekućoj osnovi. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ukoliko utiče na tekuće i buduća razdoblja.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije izvješća o finansijskom položaju su prikazane u nastavku.

Pravična vrijednost imovine

Poslovna politika Banke je da objavi informacije o pravičnoj vrijednosti imovine ili obveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovi alternativnih tehnika vrednovanja i kada se pravična vrijednost znatno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u finansijskim izvješćima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu pravične vrijednosti za potrebe finansijskog izvješćivanja u skladu sa MSFI.

Deprecijacija i amortizacija i primijenjene stope deprecijacije i amortizacije

Obračun deprecijacije i amortizacije i stope deprecijacije i amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Banka procjenjuje ekonomski korisni vijek trajanja na osnovi trenutnih predviđanja.

4. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA

U tisućama KM

	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2017.	2016.
Prihod od kamata ostvaren po osnovi:		
- finansijske imovine raspoložive za prodaju (Bilješka 12)	16.358	17.194
- ulaganja koja se drže do dospelja (Bilješka 14)	12.621	11.532
- depozita kod inozemnih banaka	18	11
- ostalo	11	3
	29.008	28.740
Efekti negativne kamatne stope od kamatonosne finansijske imovine po osnovi:		
- oročenih depozita kod inozemnih banaka	(8.887)	(6.138)
- depozita po viđenju kod inozemnih banaka	(2.583)	(2.427)
	(11.470)	(8.565)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	4.425	2.169
Neto prihod od kamata	21.963	22.344

Osnovicu za obračun kamata na depozite komercijalnih banaka čine ukupni depoziti komercijalnih banaka na računima rezervi u obračunskom razdoblju, koji se sastoje od iznosa obveznih rezervi i viška iznad obveznih rezervi.

U razdoblju 01/01/2016.-30/06/2016. godine osnovicu za obračun obvezne rezerve komercijalnih banaka činili su depoziti i pozajmljena sredstva, osim sredstava pozajmljenih od nerezidenata i sredstava koja entitetske vlade plasiraju u razvojne projekte.

Stope depozita i pozajmljenih sredstava koji su činili osnovicu za obračun obveznih rezervi u razdoblju 01/01/2016.-30/06/2016. godine iznosile su kako slijedi:

	(u %)
Kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva	10,00
Dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva	7,00

4. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA (NASTAVAK)

U razdoblju 01/01/2016.-30/06/2016. godine na navedene stavke nije se obračunavala kamata ukoliko Banka nije investirala sredstva u depozite do mjesec dana uslijed izostanka mogućnosti da na tržištu ostvari pozitivnu kamatnu stopu na ovaj vid ulaganja ili ukoliko je iz bilo kojeg razloga Banka ostvarila prosječnu negativnu kamatnu stopu na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. svibnja 2015. godine na iznos obveznih rezervi obračunavala se naknada koja se dobije kao prosjek EONIA-e (jednodnevna međubankarska kamatna stopa u eurozoni) koji je u istom razdoblju zabilježen na tržištu umanjen za 10 bazičnih bodova ili minimum nula, u slučaju da prosjek EONIA-e umanjen za 10 bazičnih bodova ima negativnu vrijednost, a na višak iznad obveznih rezervi obračunavala se nulta stopa naknade.

U razdoblju 01/07/2016.-31/12/2017. godine osnovicu za obračun obvezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti sredstva izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju Banka primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne rezerve.

Na iznos sredstava obvezne rezerve Banka ne obračunava naknadu dok se na iznos sredstava iznad obvezne rezerve obračunava naknada koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Europska središnja banka na depozite komercijalnih banaka.

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa na oročena sredstva i sredstva na tekućim računima, a koje se u skladu s aktualnim tržišnim uvjetima nisu mogle izbjeći.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava iznad obvezne rezerve, a koja je u razdoblju 01/07/2016.-31/12/2017. godine iznosila 0,20%.

5. PRIHOD I RASHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2017.	2016.
Prihod od provizija i naknada:		
- od domaćih komercijalnih banaka	14.720	9.592
- od usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	1.114	480
	15.834	10.072
Rashod od provizija i naknada:		
- transakcije sa bankama u inozemstvu	(562)	(533)
	(562)	(533)
Neto prihod od provizija i naknada	15.272	9.539

Početkom 2017. godine Banka je povećala tarife naknada za usluge koje pruža komercijalnim bankama i drugim nebankarskim komitentima.

6. NETO (GUBICI) / DOBICI OD TEČAJNIH RAZLIKA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2017.	2016.
Prihodi od tečajnih razlika	577	1.078
Troškovi od tečajnih razlika	(1.137)	(1.018)
Neto (gubici) / dobiti	(560)	60

7. OSTALI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2017.	2016.
Prihod od dividende (Bilješka 17)	763	562
Prihod od donacija	132	218
Ostali prihodi	665	791
UKUPNO	1.560	1.571

8. TROŠKOVI OSOBLJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2017.	2016.
Plaće	10.280	10.543
Porezi i doprinosi	5.846	6.013
Ostala primanja uposlenih	2.667	2.304
Troškovi rezerviranja (Bilješka 21)	226	69
UKUPNO	19.019	18.929

Troškovi uposlenih uključuju 3.540 tisuća KM (2016.: 3.541 tisuću KM) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje Bosne i Hercegovine. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće. Na dan 31. prosinca 2017. godine Banka je imala 367 uposlenih djelatnika (2016.: 361 uposlenog djelatnika).

9. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2017.	2016.
Troškovi održavanja	2.494	2.587
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica	1.429	599
Ostali administrativni i operativni troškovi	3.660	3.607
UKUPNO	7.583	6.793

Tijekom 2017. godine, Banka je ustanovila da su potrebe za gotovim novcem projektirane na razdoblje od pet godina i sukcesivno se puštaju u optjecaj stoga je, od veljače 2017. godine Banka promijenila broj godina po kojima razgraničava troškove proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica sa tri na pet godina. Kao rezultat revidirane procjene, troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica za izvještajno razdoblje su bili manji za 793 tisuće KM nego što bi bili da je Banka primjenila trogodišnji period za amortizaciju.

Da je Banka primjenila trogodišnje razdoblje za amortizaciju, troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica bi bili veći za 2.329 tisuća KM u ukupnom iznosu za naredne dvije godine.

10. STRANA VALUTA U GOTOVINI

Stranu valutu u gotovini predstavlja:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Gotovina u trezorima u valutama:		
- EUR	236.330	194.768
- CHF	36	40
- USD	19	21
- GBP	17	17
UKUPNO	236.402	194.846

11. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Analiza oročenih depozita i depozita po viđenju kod inozemnih banaka prema valutama, dana je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Oročeni depoziti:		
- EUR	2.027.067	2.265.332
	2.027.067	2.265.332
Depoziti po viđenju:		
- EUR	666.153	699.285
- USD	2.921	4.286
- Ostale valute	2.509	1.494
	671.583	705.065
UKUPNO	2.698.650	2.970.397

Oročeni depoziti kod inozemnih banaka analizirani prema preostaloj ugovorenoj ročnosti, dani su kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Do mjesec dana	993.768	742.008
Od jednog do dva mjeseca	136.200	644.529
Od dva do tri mjeseca	449.303	683.351
Od tri do četiri mjeseca	117.154	-
Od četiri do dvanaest mjeseci	330.642	195.444
UKUPNO	2.027.067	2.265.332

Tijekom 2017. godine negativne kamatne stope na depozite po viđenju su se kretale u rasponu od 0,74% do 0,30% godišnje (2016.: negativne kamatne stope od 0,68% do 0,20% godišnje), negativne kamatne stope na oročene depozite su se kretale u rasponu od 0,65% do 0,36% godišnje (2016.: od 0,54% do 0,34% godišnje).

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju negativnu obračunanu kamatu u iznosu od 1.580 tisuća KM na dan 31. prosinca 2017. godine (2016.: uključivali su negativnu obračunanu kamatu u iznosu od 1.679 tisuća KM).

Prosječna stopa negativnog efektivnog prinosa na depozite je iznosila 0,43% (2016.: negativni efektivni prinos 0,39%).

11. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti banke u koju su investirani, dana je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Komercijalne banke	1.430.350	1.114.751
Središnje banke	1.268.300	1.855.646
UKUPNO	2.698.650	2.970.397

Zemljopisna analiza depozita kod inozemnih banaka može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Luksemburg		
Oročeni depoziti	837.201	624.880
Depoziti po viđenju	156.307	293.192
	993.508	918.072
Francuska		
Oročeni depoziti	469.182	-
Depoziti po viđenju	78.137	78.073
	547.319	78.073
Švicarska		
Oročeni depoziti	525.373	586.048
Depoziti po viđenju	1.538	4.180
	526.911	590.228
Njemačka		
Oročeni depoziti	-	664.357
Depoziti po viđenju	434.215	329.620
	434.215	993.977
Nizozemska		
Oročeni depoziti	97.662	390.047
Depoziti po viđenju	-	-
	97.662	390.047
Velika Britanija		
Oročeni depoziti	97.649	-
Depoziti po viđenju	-	-
	97.649	-
SAD		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	1.386	-
	1.386	-
Ukupno oročeni depoziti	2.027.067	2.265.332
Ukupno depoziti po viđenju	671.583	705.065
UKUPNO	2.698.650	2.970.397

12. FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Financijska imovina raspoloživa za prodaju predstavlja kvalitetne dužničke vrijednosne papire sa visokim stupnjem utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do BBB (Fitch). Portfelj se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira sa fiksnom kamatnom stopom, koje izdaju vlade stranih država. Financijska imovina raspoloživa za prodaju denominirana je u EUR.

Struktura finansijske imovine raspoložive za prodaju je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Dužnički vrijednosni papiri	6.143.154	4.986.018
Obračunana kamata	58.917	39.811
UKUPNO	6.202.071	5.025.829

Prosječna stopa efektivnog prinosa na finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju iznosila je 0,35% (2016.: 0,48%).

Zemljopisna analiza finansijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinca 2017.		31. prosinca 2016.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	1.654.622	26,67	1.136.535	22,61
<i>Belgija</i>	976.652	15,75	1.011.011	20,12
<i>Njemačka</i>	732.285	11,81	541.175	10,77
<i>Španjolska</i>	728.413	11,74	900.412	17,92
<i>Austrija</i>	644.753	10,40	438.424	8,72
<i>Nizozemska</i>	565.017	9,11	177.704	3,54
<i>Italija</i>	552.722	8,91	585.423	11,64
<i>Finska</i>	341.643	5,51	229.082	4,56
<i>Slovačka</i>	5.964	0,10	6.063	0,12
UKUPNO	6.202.071	100,00	5.025.829	100,00

Analiza promjena pravične vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. siječnja	5.025.829	6.145.872
Kupnje tijekom godine	3.887.900	4.342.772
Prodaje tijekom godine	(470.089)	(330.016)
Prihod od kamata priznan tijekom godine (Bilješka 4)	16.358	17.194
Naplaćena glavnica i kamata	(2.242.037)	(5.203.667)
Usklađivanje pravične vrijednosti	(15.890)	53.674
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	6.202.071	5.025.829

Neto realizirani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju iznosili su 2.587 tisuća KM u 2017. godini (2016.: 8.383 tisuće KM).

13. MONETARNO ZLATO

Banka drži monetarno zlato na računu u banci u Švicarskoj, a fizički je locirano u trezoru Banke Engleske. Vrijednost monetarnog zlata na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 203.908 tisuća KM, što predstavlja 96.000 unci zlata po vrijednosti od 2.124 KM po unci (2016.: 205.102 tisuće KM, što je predstavljalo 96.000 unci zlata po vrijednosti od 2.136 KM po unci).

Analiza promjena pravične vrijednosti monetarnog zlata može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM

	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. siječnja	205.102	182.315
Kupnje tijekom godine	-	-
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato		
- Promjene u cijeni zlata	25.387	14.307
- (Gubici) / dobici od tečajnih razlika po osnovi konverzije USD / KM	(26.581)	8.480
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	203.908	205.102

14. ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

Sva ulaganja koja se drže do dospeljeća imaju kreditni rejting od AAA do BBB (Fitch) i denominirana su u EUR.

Struktura ulaganja koja se drže do dospeljeća je sljedeća:

U tisućama KM

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Dužnički vrijednosni papiri	1.206.306	1.124.596
Obračunana kamata	7.756	7.732
UKUPNO	1.214.062	1.132.328

Prosječna stopa efektivnog prinosa na ulaganja koja se drže do dospeljeća iznosila je 1,04% (2016.:1,01%).

Zemljopisna analiza ulaganja koja se drže do dospeljeća može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinca 2017.		31. prosinca 2016.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	411.431	33,90	321.083	28,36
<i>Italija</i>	216.636	17,84	221.688	19,57
<i>Belgija</i>	203.629	16,77	204.721	18,08
<i>Finska</i>	180.686	14,88	181.263	16,01
<i>Austrija</i>	161.278	13,28	162.106	14,32
<i>Nizozemska</i>	40.402	3,33	41.467	3,66
UKUPNO	1.214.062	100,00	1.132.328	100,00

Analiza promjena u ulaganjima koja se drže do dospeljeća može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM

	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. siječnja	1.132.328	1.142.191
Kupnje tijekom godine	90.720	-
Prihod od kamata priznan tijekom godine (Bilješka 4)	12.621	11.532
Naplaćena glavnica i kamata	(21.607)	(21.395)
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	1.214.062	1.132.328

15. OSTALA AKTIVA

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Aktivna vremenska razgraničenja	7.931	1.306
Potraživanja od domaćih banaka	1.690	1.036
Numizmatičke zbirke	764	885
Ostala razna aktiva	236	378
Žiro računi	598	376
Kreditni uposlenima	436	640
Avansi	1	5
Potraživanja od djelatnika po osnovi manjka gotovog novca	600	600
Umanjeno za: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(600)	(600)
UKUPNO	11.656	4.626

Na dan 31. prosinca 2017. godine aktivna vremenska razgraničenja uključuju troškove u iznosu od 7.564 tisuće KM nastalih po osnovi proizvodnje novčanica i kovanica (31. prosinca 2016.: 141 tisuću KM nastalih po osnovi proizvodnje kovanica). Kako je objašnjeno u Bilješci 3.13, počevši od veljače 2017. godine, ovi troškovi se početno razgraničavaju i naknadno amortiziraju kroz razdoblje od pet godina (2016.: tri godine).

16. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

U tisućama KM	Zemljište i zgrade		Oprema i namještaj		Vozila		Ostalo		Imovina u pripremi		Nekretnine i oprema		Softver i ostala nematerijalna imovina		Nematerijalna imovina u pripremi		Nematerijalna imovina ukupno		UKUPNO
Nabavna vrijednost																			
Na dan 1. siječnja 2016.	42.992	23.816	1.827	945	114	69.694	14.219	-	14.219	45	14.308	83.913							
Nabavke	-	800	-	9	1.763	2.572	147	45	192	237	550	2.764							
Otpisi	-	(2.040)	-	(34)	-	(2.074)	(103)	-	(103)	-	(121)	(2.177)							
Transferi	-	48	-	-	(48)	-	-	-	-	(46)	-	-							
Na dan 31. prosinca 2016.	42.992	22.624	1.827	920	1.829	70.192	14.263	45	14.308	236	14.737	84.500							
Nabavke	162	1.257	425	45	661	2.550	313	237	550			3.100							
Otpisi	-	(396)	(327)	(9)	-	(732)	(121)	-	(121)	-	(121)	(853)							
Transferi	1.214	553	-	41	(1.808)	-	46	(46)	-			-							
Na dan 31. prosinca 2017.	44.368	24.038	1.925	997	682	72.010	14.501	236	14.737	236	14.737	86.747							
Akumulirana amortizacija																			
Na dan 1. siječnja 2016.	3.616	19.830	1.681	648	-	25.775	13.310	-	13.310	-	13.310	39.085							
Trošak amortizacije	506	1.189	57	54	-	1.806	307	-	307	-	307	2.113							
Otpisi	-	(2.037)	-	(33)	-	(2.070)	(103)	-	(103)	-	(103)	(2.173)							
Na dan 31. prosinca 2016.	4.122	18.982	1.738	669	-	25.511	13.514	-	13.514	-	13.514	39.025							
Trošak amortizacije	518	1.111	80	54	-	1.763	272	-	272	-	272	2.035							
Otpisi	-	(393)	(327)	(9)	-	(729)	(121)	-	(121)	-	(121)	(850)							
Na dan 31. prosinca 2017.	4.640	19.700	1.491	714	-	26.545	13.665	-	13.665	-	13.665	40.210							
Neto knjigovodstvena vrijednost																			
Na dan 1. siječnja 2017.	38.870	3.642	89	251	1.829	44.681	749	45	794			45.475							
Na dan 31. prosinca 2017.	39.728	4.338	434	283	682	45.465	836	236	1.072			46.537							

Na datume 31. prosinca 2017. i 2016. godine Banka nije imala nikakvih terećenja po osnovi svojih nekretnina, opreme i nematerijalne imovine.

17. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
<i>Vlasnički vrijednosni papiri</i>		
Dionice Banke za međunarodne namire (BIS) Bazel (Biješka 23)	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

Vlasnički vrijednosni papiri se sastoje od običnih dionica Banke za međunarodne namire (u daljem tekstu: BIS) po nominalnoj vrijednosti od 5.000 SDR po dionici (plaćenih u iznosu od 25% njihove nominalne vrijednosti). Dionice BIS-a i SWIFT-a predstavljaju nekotirane vlasničke instrumente čija se pravična vrijednost ne može pouzdano odrediti i stoga se evidentiraju po trošku stjecanja.

Dionice SWIFT-a se sastoje od dvije obične dionice i njihova ukupna vrijednost je 10 tisuća KM.

Tijekom godine Banka je primila dividende od BIS-a u iznosu od 763 tisuće KM (2016.: 562 tisuće KM) (Bilješka 7).

18. GOTOV NOVAC U OPTJECAJU

Gotov novac u optjecaju se može analizirati na sljedeći način:

U tisućama KM	2017.	2016.
Gotov novac stavljen u optjecaj – početno stanje 1. siječnja	4.066.804	3.499.468
Povećanje gotovog novca u optjecaju tijekom godine	252.556	567.336
Gotov novac stavljen u optjecaj – ukupno stanje 31. prosinca	4.319.360	4.066.804

Od valute stavljene u optjecaj u ukupnom iznosu od 4.319.360 tisuća KM sa 31. prosincom 2017. godine, 605 tisuća KM stavljen je u optjecaj izvan Bosne i Hercegovine (2016.: 605 tisuća KM od 4.066.804 tisuća KM).

		31. prosinca 2017.		31. prosinca 2016.	
	Nominalna vrijednost	Kom.	Vrijednost u tisućama KM	Kom.	Vrijednost u tisućama KM
Kovanice	0,05	64.264.227	3.213	58.005.994	2.900
Kovanice	0,10	96.699.045	9.670	90.219.478	9.022
Kovanice	0,20	70.032.596	14.007	65.465.345	13.093
Kovanice	0,50	33.609.811	16.805	31.728.243	15.864
Kovanice	1	47.884.620	47.885	44.751.826	44.752
Kovanice	2	13.585.230	27.170	12.654.299	25.309
Kovanice	5	10.020.723	50.104	9.212.158	46.061
Novčanice	10	11.150.353	111.504	10.635.610	106.356
Novčanice	20	8.718.265	174.365	8.483.902	169.678
Novčanice	50	18.379.804	918.990	18.230.190	911.510
Novčanice	100	21.225.491	2.122.549	19.475.164	1.947.515
Novčanice	200	4.115.492	823.098	3.873.719	774.744
UKUPNO		399.685.657	4.319.360	372.735.928	4.066.804

19. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	5.032.593	4.268.467
Računi rezervi organizacijskih dijelova Banke	436	640
Posebni depoziti komercijalnih banaka – blokirana sredstva	36	36
UKUPNO	5.033.065	4.269.143

Depoziti domaćih komercijalnih banaka služe za ispunjavanje obveza prema obveznim rezervama, za poravnanje platnih zaduženja i za transakcije između komercijalnih banaka i Banke. Na dan 31. prosinca 2017. godine ukupan iznos od 5.032.593 tisuća KM predstavlja depozite 24 banke (2016.: iznos od 4.268.467 tisuća KM predstavljao je depozite 24 banke).

Kamata na depozite domaćih komercijalnih banaka je obračunana u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i nije obračunavana u razdoblju 01/01/2016-30/06/2016, a u razdoblju 01/07/2016-31/12/2017 obračunavana je na iznos viška iznad obvezne rezerve. Promjene u politici obračunavanja kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka tijekom izvještajnih razdoblja prikazane su u Bilješci 4.

Depoziti banaka uključuju negativnu obračunanu kamatu u iznosu od 449 tisuća KM na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinac 2016: uključivali su negativnu obračunanu kamatu u iznosu od 376 tisuća KM).

20. DEPOZITI VLADE I OSTALIH DEPONENATA

Struktura depozita Vlade i ostalih deponenata prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Depoziti za proračun institucija BiH	448.079	460.478
Depoziti ostalih vlada i vladinih institucija	100.503	77.940
Depoziti javnih institucija	76.120	51.968
Depozitni račun po transakcijama Međunarodnog monetarnog fonda	6	6
UKUPNO	624.708	590.392

21. REZERVIRANJA ZA OBVEZE I TROŠKOVE

Rezerviranja za obveze i troškove se odnose na rezerviranja za otpremnine uposlenim i rezerviranja za potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova.

Sudski sporovi

Banka se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko sudskih procesa koji proizlaze iz njezina poslovanja. Banka osporava te tužbe i na osnovi pravnog savjeta smatra da isti neće dovesti do drugih materijalno značajnih obveza, osim za iznos od 150 tisuća KM koji je već rezerviran u 2016. godini.

Promjene u rezerviranjima za obveze i troškove prikazane su u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. siječnja	1.611	1.452
Isplaćene otpremnine	(187)	(60)
Neto trošak u izvještaju o dobiti ili gubitku (Bilješka 8)	226	69
Rezerviranja za otpremnine uposlenim	1.650	1.461
Rezerviranja za sudske sporove	-	150
Stanje na dan 31. prosinca	1.650	1.611

22. OSTALE OBVEZE

Struktura ostalih obveza dana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Obveze po osnovi raspodjele dobiti u državni proračun (Bilješka 24)	7.311	8.437
MMF- ovi računi broj 1 i 2 (Bilješka 30)	1.593	1.711
Dobavljači	1.533	1.493
Ukalkulirani troškovi i ostala pasiva	419	229
Odloženi prihod	300	416
Depoziti Svjetske banke	56	447
Obaveze prema uposlenim	-	943
UKUPNO	11.212	13.676

23. KAPITAL I REZERVE

Struktura kapitala i rezervi je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Početni kapital	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	542.766	537.892
Ostale rezerve	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	53.569	73.240
<i>Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>	93.120	111.597
<i>Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato</i>	(39.551)	(38.357)
UKUPNO	652.635	667.432

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine uplaćen 12. lipnja 1998. godine.

Generalne rezerve (zadržana dobit)

Generalne rezerve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Banke od početka njenog rada, 11. kolovoza 1997. godine.

Ostale rezerve

Ostale rezerve se odnose na:

- rezerve od donacija u iznosu od 3.497 tisuća KM, i odnose se na novčane donacije primljene od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine. Status ovih rezervi je reguliran Odlukom Upravnog vijeća Banke uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja rezervama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Banke.
- sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 tisuće KM i odnose se na dionice Banke kod Banke za međunarodne namire (BIS) Bazel (vidjeti Bilješku 17).

Rezerve pravične vrijednosti

Rezerve pravične vrijednosti čine nerealizirani dobiti ili gubici koji nastaju kao rezultat obračuna pravične vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata.

24. RASPODJELA DOBITI

Raspodjela neto dobiti Banke vrši se suglasno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Odredbama citiranog zakona definirani su kriteriji raspodjele čiste dobiti, po kojima Banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za proračun Bosne i Hercegovine, ukoliko zadovolji kriterij da iznos početnog kapitala i generalnih rezervi (zadržane dobiti) bude jednak 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2017. godini iznosio je 5,64% (2016.: 6,24%). Suglasno odluci Upravnog vijeća 60% neto dobiti za finansijsku 2017. godinu u iznosu od 7.311 tisuća KM (2016.: 8.437 tisuća KM) raspoređeno je državnom proračunu, a 40%, odnosno iznos od 4.874 tisuće KM usmjeren je u generalne rezerve (zadržanu dobit) Banke (2016.: 5.625 tisuća KM).

2017.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	9.977.133
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	562.892
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	5,64%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	12.185
Raspodjela dobiti u državni proračun	7.311
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	4.874

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	567.766
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	5,69%

2016.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	8.926.339
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	557.267
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,24%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	14.062
Raspodjela dobiti u državni proračun	8.437
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	5.625

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	562.892
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,31%

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvješća o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Devizni depoziti sa rokom dospelja do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja	1.151.332	2.069.888
Devizni depoziti po viđenju	671.583	705.065
Strana valuta u gotovini	236.402	194.846
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	1.531	2.642
Žiro računi	436	640
UKUPNO	2.061.284	2.973.081

26. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštivanja tog pravila su sljedeći:

U tisućama KM

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Strana aktiva	10.556.624	9.531.144
Pasiva prema nerezidentima	1.649	2.158
Neto devizne rezerve (strana aktiva minus pasiva prema nerezidentima)	10.554.975	9.528.986
Monetarna pasiva	9.977.133	8.926.339
Neto strana aktiva (neto devizne rezerve minus monetarna pasiva)	577.842	602.647

Monetarnu pasivu Banke po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine čine gotov novac u optjecaju i domaći depoziti banaka i drugih rezidenata.

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA

Banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim osobama. Imajući u vidu da je Banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara BiH, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim osobama. Pored toga, Banka smatra da ima neposredni odnos povezane osobe sa članovima upravljačke strukture, bliskim članovima obitelji članova upravljačke strukture, i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem članova upravljačke strukture i bliskih članova njihovih obitelji.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u sljedećim tablicama:

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

U tisućama KM

2017.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	492.837	-	-
<i>Državne institucije</i>				
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	10.146	-	-
Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine	-	45.879	-	-
UKUPNO	-	548.862	-	-

U tisućama KM

2016.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	502.124	-	-
<i>Državne institucije</i>				
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	22.839	-	-
Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine	-	23.288	-	-
UKUPNO	-	548.251	-	-

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Ukupne naknade ključnim članovima upravljačke strukture (članovi Uprave i Upravnog vijeća) u 2017. godini iznosile su 991 tisuću KM, od čega se 626 tisuća KM odnosilo na plaće i ostale naknade, a 365 tisuća KM na poreze i doprinose (u 2016. godini ukupan iznos od 898 tisuća KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 562 tisuće KM, a 336 tisuća KM na poreze i doprinose).

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Izvješće o finansijskom položaju Banke se uglavnom sastoji od finansijskih instrumenata. Ovi instrumenti izlažu Banku finansijskim rizicima, uključujući kreditni rizik, tržišne rizike i rizik likvidnosti.

28.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik nastanka finansijskog gubitka za Banku ukoliko ugovorna strana vezano za finansijski instrument ne ispuní svoje ugovorne obveze i za Banku proizlazi iz ulaganja u depozite u drugim bankama i ulaganja u vrijednosne papire (devizne rezerve). Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se putem odabira ugovornih strana visokog kreditnog rejtinga, dodijeljenog od strane međunarodno priznanih rejting agencija, ograničenjem roka, kontroliranjem obima i dinamike investiranja. Kreditni rejtingi se prate na dnevnoj osnovi.

Za sredstva koja su evidentirana u vanbilančnoj evidenciji, Banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (vidjeti Bilješku 30).

28.1.1. Koncentracija kreditnog rizika

Banka je izložena kreditnom riziku kroz stavke finansijskih izvještaja koje zadovoljavaju definiciju njene finansijske imovine.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije kolaterala ili drugog založnog sredstva

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku po tipovima finansijske imovine:

U tisućama KM	Maksimalna izloženost	
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Knjigovodstveni iznos		
Strana valuta u gotovini	236.402	194.846
Depoziti kod inozemnih banaka	2.698.650	2.970.397
Specijalna prava vučenja u MMF-u	1.531	2.642
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	5.025.829
Monetarno zlato	203.908	205.102
Ulaganja koja se drže do dospeljeća	1.214.062	1.132.328
Ostala ulaganja	27.813	27.813
Ostala finansijska imovina	2.746	2.217
UKUPNO	10.587.183	9.561.174

Banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika. Na dan 31. prosinca 2017. godine Banka ima potraživanje u iznosu od 25 tisuća KM koje je dospjelo (na dan 31. prosinca 2016. godine nema imovinu koja je dospjela ili umanjena).

Koncentracija kreditnog rizika

Ukupni depoziti kod inozemnih banaka sa stanjem na dan 31. prosinca 2017. godine iznose 2.698.650 tisuća KM (2016.: 2.970.397 tisuća KM). Najveći iznos tih sredstava investiran je u jednu inozemnu banku sa pojedinačnom koncentracijom koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke (u 2016. godini u dvije inozemne banke sa pojedinačnom koncentracijom koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke).

Pojedinačna koncentracija kreditnog rizika koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke:

Rejting	31. prosinca 2017.			31. prosinca 2016.	
	u tisućama KM	%		u tisućama KM	%
AAA	993.508	36,81	AAA	918.072	30,91
-	-	-	AAA	859.501	28,94

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**28.1. Kreditni rizik (nastavak)****28.1.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)****Koncentracija prema kreditnom rejtingu**

Tablica u prilogu predstavlja analizu koncentracije kreditnog rizika za finansijsku imovinu Banke na dan 31. prosinca 2017. godine (u tisućama KM).

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inozemnih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospijeća	Ostala ulaganja	Ostala finansijska imovina	UKUPNO
AAA	-	1.715.536	-	1.297.302	-	40.402	-	-	3.053.240
AA+	-	-	-	986.396	-	341.964	-	-	1.328.360
AA	-	78.137	-	1.654.622	-	411.431	-	-	2.241.839
AA-	-	97.662	-	976.652	-	203.629	-	-	1.277.943
A+	-	-	-	5.964	-	-	-	-	5.964
A	-	566.831	-	-	-	-	-	-	469.182
A-	-	238.946	-	-	-	-	-	-	238.946
II ¹	-	1.538	1.531	-	203.908	-	27.813	-	234.790
BBB+	-	-	-	728.413	-	-	-	-	728.413
BBB	-	-	-	552.722	-	216.636	-	-	769.358
Bez rejtinga	236.402	-	-	-	-	-	-	2.746	239.148
TOTAL	236.402	2.698.650	1.531	6.202.071	203.908	1.214.062	27.813	2.746	10.587.183

Tablica u prilogu predstavlja analizu koncentracije kreditnog rizika za finansijsku imovinu Banke na dan 31. prosinca 2016. godine (u tisućama KM).

¹ Međunarodne institucije

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

28.1. Kreditni rizik (nastavak)

28.1.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inozemnih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospijeca	Ostala ulaganja	Ostala finansijska imovina	UKUPNO
AAA	-	2.363.620	-	718.879	-	41.467	-	-	3.123.966
AA+	-	-	-	667.506	-	343.369	-	-	1.010.875
AA	-	78.073	-	1.136.535	-	321.083	-	-	1.535.691
AA-	-	390.047	-	1.011.011	-	204.721	-	-	1.605.779
A+	-	-	-	6.063	-	-	-	-	6.063
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	134.477	-	-	-	-	-	-	134.477
II ²	-	4.180	2.642	-	205.102	-	27.813	-	239.737
BBB+	-	-	-	900.412	-	-	-	-	900.412
BBB	-	-	-	585.423	-	221.688	-	-	807.111
Bez rejtinga	194.846	-	-	-	-	-	-	2.217	197.063
TOTAL	194.846	2.970.397	2.642	5.025.829	205.102	1.132.328	27.813	2.217	9.561.174

Zemljopisna koncentracija rizika finansijske imovine sa izloženosti kreditnom riziku

Sljedeća tablica daje informaciju o izloženosti finansijske imovine Banke kreditnom riziku po knjigovodstvenim iznosima, razvrstano po zemljopisnim regijama na 31. prosinca 2017. i 2016. godine. Za potrebe ove objave, Banka je razvrstala izloženosti po regijama na osnovi domicilne zemlje ugovorne strane.

U tisućama KM	EU zemlje	Zemlje nečlanice EU	Bosna i Hercegovina	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	236.402	236.402
Depoziti kod inozemnih banaka	2.170.353	528.297	-	2.698.650
SDR kod MMF-a	-	1.531	-	1.531
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	-	-	6.202.071
Monetarno zlato	-	203.908	-	203.908
Ulaganja koja se drže do dospijeca	1.214.062	-	-	1.214.062
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ostala finansijska aktiva	-	-	2.746	2.746
31. prosinca 2017.	9.586.496	761.539	239.148	10.587.183
31. prosinca 2016.	8.538.336	825.775	197.063	9.561.174

²Međunarodne institucije

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

28.2. Tržišni rizik

Banka prati i upravlja valutnim i kamatnim rizikom kao osnovnim tržišnim rizicima. Valutni rizik je rizik pada vrijednosti financijskih instrumenata denominiranih u stranoj valuti usljed promjene deviznih tečajeva. Kamatni rizik je rizik pada tržišne vrijednosti financijskih instrumenata usljed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Upravljanje tržišnim rizicima se vrši postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost valutnom riziku koja je prihvatljiva za Banku i prate se na dnevnoj osnovi. Cilj upravljanja tržišnim rizicima jeste kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, kako bi se optimizirao povrat.

U svrhu kvantifikacije efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih rezervi, od 2017. godine, Banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom“ (VaR). Vrijednost pod rizikom predstavlja statističku metodologiju pomoću koje se procjenjuje maksimalna promjena vrijednosti deviznih rezervi usljed promjene cijene financijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva uz određeni stepen pouzdanosti za određeno vremensko razdoblje. Banka pri obračunu VaR primjenjuje nivo pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana, kao što je preporučeno standardom Bazel II.

Promjene cijena instrumenata i promjene deviznih tečajeva su temeljeni na povijesnim promjenama cijena i promjenama deviznih tečajeva za instrumente i valute koje čine devizne rezerve na kraju mjeseca.

Na dan 31. prosinca 2017. godine, izloženost deviznih rezervi kojima upravlja Banka (VaR uz nivo pouzdanosti 99% za vremenski interval od deset dana), koja uključuje promjene cijena instrumenata i promjene deviznih tečajeva u odnosu na KM iznosi 28.045 tisuća KM (2016.: 33.606 tisuća KM), što predstavlja ekvivalent 0,26% deviznih rezervi (2016.: 0,35% deviznih rezervi). VaR proističe od promjene deviznih tečajeva u istom razdoblju, na diverzificiranoj osnovi, sa uključenim promjenama cijene zlata, kao i promjenama cijena instrumenata u koje su investirana sredstva deviznih rezervi.

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Valutni rizik	911	13.922
Kamatni rizik	27.134	19.684
Ukupno VaR	28.045	33.606

28.2.1. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Ovo je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata usljed promjena u deviznim tečajevima. Izloženost deviznom riziku proizlazi iz aktivnosti vezanih za depozite i investicije.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Banka osigurava strogim poštivanjem odredaba Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Investicionih smjernica Banke.

Navedenim aktima su točno definirani limiti držanja aktive i pasive u svakoj stranoj valuti. Najveći dio novčane aktive drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama podložnim promjenama tržišnog tečaja ne smije prelaziti 50% ukupnog iznosa kapitala i rezervi Banke.

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine:

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

28.2. Tržišni rizik (nastavak)

28.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. prosinca 2017.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	236.330	19	53	-	236.402
Depoziti kod inozemnih banaka	2.693.220	2.921	2.509	-	2.698.650
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	1.531	-	1.531
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	-	-	-	6.202.071
Monetarno zlato	-	203.908	-	-	203.908
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.214.062	-	-	-	1.214.062
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala finansijska imovina	81	-	-	2.665	2.746
Ukupno finansijska imovina	10.345.774	206.848	4.093	30.468	10.587.183
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	4.319.360	4.319.360
Depoziti banaka	-	-	-	5.033.065	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	624.708	624.708
Ostale finansijske obaveze	902	3	-	9.605	10.510
Ukupno finansijske obaveze	902	3	-	9.986.738	9.987.643
NETO DEVIZNA POZICIJA	10.344.872	206.845	4.093	(9.956.270)	599.540

31. prosinca 2016.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	194.768	21	57	-	194.846
Depoziti kod inozemnih banaka	2.964.617	4.286	1.494	-	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	2.642	-	2.642
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	-	-	-	5.025.829
Monetarno zlato	-	205.102	-	-	205.102
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.132.328	-	-	-	1.132.328
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala finansijska imovina	-	-	-	2.217	2.217
Ukupno finansijska imovina	9.317.552	209.409	4.193	30.020	9.561.174
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	-	-	-	4.269.143	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	590.392	590.392
Ostale finansijske obaveze	483	3	39	12.518	13.043
Ukupno finansijske obaveze	483	3	39	8.938.857	8.939.382
NETO DEVIZNA POZICIJA	9.317.069	209.406	4.154	(8.908.837)	621.792

Banka nije izložena riziku promjene tečaja EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je konvertibilna marka vezana za EUR po tečaju 1 EUR : 1,95583 KM.

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**28.2. Tržišni rizik (nastavak)****28.2.2. Kamatni rizik**

Izloženost Banke tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrirana u investicijskom portfelju. Poslovanje Banke je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Banka je izložena kamatnom riziku prilikom investiranja deviznih rezervi. Banka upravlja investicijskim portfeljem sa ciljem minimiziranja kamatnog rizika. Investicije nose različite kamatne stope, ovisno o razdoblju investiranja, uz maksimalan rok investiranja od jedne godine za depozite i deset godina za vrijednosne papire.

Sljedeća tablica prikazuje izloženost Banke kamatnom riziku na kraju godine.

31. prosinca 2017.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	236.402	236.402
Depoziti kod inozemnih banaka	1.824.495	875.735	-	-	(1.580)	2.698.650
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	1.531	-	-	-	-	1.531
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.593.488	4.549.666	-	-	58.917	6.202.071
Monetarno zlato	-	-	-	-	203.908	203.908
Ulaganja koja se drže do dospijeća	112.767	1.093.539	-	-	7.756	1.214.062
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala financijska imovina	35	84	114	16	2.497	2.746
Ukupno financijska imovina	3.532.316	6.519.024	114	16	535.713	10.587.183
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	4.319.360	4.319.360
Depoziti banaka	2.550.518	-	-	-	2.482.547	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	-	624.708	624.708
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	10.510	10.510
Ukupno financijske obveze	2.550.518	-	-	-	7.437.125	9.987.643
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	981.798	6.519.024	114	16	(6.901.412)	599.540

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**28.2. Tržišni rizik (nastavak)****28.2.2. Kamatni rizik (nastavak)**

31. prosinca 2016.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	194.846	194.846
Depoziti kod inozemnih banaka	2.776.632	195.444	-	-	(1.679)	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	-	-	-	-	2.642
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.097.594	2.888.424	-	-	39.811	5.025.829
Monetarno zlato	-	-	-	-	205.102	205.102
Ulaganja koja se drže do dospelja	116.689	1.007.907	-	-	7.732	1.132.328
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala financijska imovina	37	111	195	61	1.813	2.217
Ukupno financijska imovina	4.993.594	4.091.886	195	61	475.438	9.561.174
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	2.039.880	-	-	-	2.229.263	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	-	590.392	590.392
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	13.043	13.043
Ukupno financijske obveze	2.039.880	-	-	-	6.899.502	8.939.382
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	2.953.714	4.091.886	195	61	(6.424.064)	621.792

28.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzom likvidiranju dijela aktive, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uvjeti nepovoljni i također, kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena.

Likvidna imovina se definiše kao ona imovina čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcione troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obvezu garantiranja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost treba biti obezbijeđena ročnom usklađenošću deviznih rezervi Banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog financijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

Analiza ročnosti

Ročnost finansijskih obveza Banke na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine prikazana je u tablicama u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospelja od datuma izvješćivanja.

Gotov novac u optjecaju je raspoređen u razdoblje do tri mjeseca.

28. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

28.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. prosinca 2017.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospjeća	Ukupno
Gotov novac u optjecaju	4.319.360	-	-	-	-	4.319.360
Depoziti banaka	5.033.065	-	-	-	-	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	624.708	-	-	-	-	624.708
Ostale finansijske obveze	3.199	7.311	-	-	-	10.510
UKUPNO FINANSIJSKE OBVEZE	9.980.332	7.311	-	-	-	9.987.643

31. prosinca 2016.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospjeća	Ukupno
Gotov novac u optjecaju	4.066.804	-	-	-	-	4.066.804
Depoziti banaka	4.269.143	-	-	-	-	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	590.392	-	-	-	-	590.392
Ostale finansijske obveze	4.606	8.437	-	-	-	13.043
UKUPNO FINANCIJSKE OBVEZE	8.930.945	8.437	-	-	-	8.939.382

29. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

29.2 Pravična vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza Banke koji se ne mjere po pravičnoj vrijednosti na ponavljajućoj razini, iz razdoblja u razdoblje (ali za koje se zahtijeva objavljivanje pravične vrijednosti).

U tisućama KM	31. prosinca 2017.		31. prosinca 2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Pravična vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Pravična vrijednost
Financijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- Strana valuta u gotovini	236.402	236.402	194.846	194.846
- Depoziti kod inozemnih banaka	2.698.650	2.690.797	2.970.397	2.963.885
- Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	1.531	1.531	2.642	2.642
<i>Ulaganja koja se drže do dospelosti</i>				
- Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.214.062	1.264.030	1.132.328	1.185.052
- Ostala ulaganja	27.813	27.813	27.813	27.813
- Ostala finansijska imovina	2.746	2.746	2.217	2.217
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze držane po amortiziranom trošku:</i>				
- Gotov novac u optjecaju	4.319.360	4.319.360	4.066.804	4.066.804
- Depoziti banaka	5.033.065	5.021.274	4.269.143	4.261.731
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	624.708	623.244	590.392	589.367
- Ostale finansijske obveze	10.510	10.510	13.043	13.043

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi strane valute u gotovini, specijalnih prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu, ostale finansijske imovine, gotovog novca u optjecaju i ostalih finansijskih obveza priznanih u finansijskim izvješćima odgovoraju njihovoj tržišnoj vrijednosti.

Na datume 31. prosinca 2017. i 2016. godine vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju uključuju i dionice Banke za međunarodne namire (BIS) u vrijednosti od 27.803 tisuće KM i dionice SWIFT-a u vrijednosti od 10 tisuća KM čija se pravična vrijednost ne može pouzdano utvrditi i stoga se evidentiraju po trošku.

Pravična vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza uključena gore u kategorije za Razinu 2 utvrđena je u skladu s općeprihvaćenim modelima procjenjivanja baziranih na analizi diskontiranog novčanog toka, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovorne strane. Banka koristi diskontnu stopu koja predstavlja ponderirani prosjek kamatnih stopa na depozite pravnih osoba, za cijelo bankarsko tržište u BiH.

30. IZVANBILANČNE STAVKE

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada Bosne i Hercegovine i inozemnih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Banke, oni nisu uključeni u izvješće o finansijskom položaju Banke.

Također, izvanbilančne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Banka djeluje kao agent.

30. IZVANBILANČNE STAVKE (NASTAVAK)

Izvanbilančne stavke se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Vrijednosni papiri i sredstva trećih osoba koja se drže kod inozemnih banaka	43.566	356.294
Depoziti USAID-a	2.825	2.539
Depoziti nerezidenata	2.825	2.539
Depoziti Vijeća ministara BiH	28.785	20.941
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije</i>	41	39
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – servisiranje vanjskog duga BiH</i>	12.977	7.943
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – proračun institucija BiH</i>	758	874
<i>Ostali depoziti Vijeća ministara BiH</i>	15.009	12.085
Depoziti ostalih rezidenata	9.922	7.131
<i>Depoziti – mirovine iz Njemačke</i>	247	375
<i>Depozitni računi banaka</i>	9.675	6.756
Depoziti rezidenata	38.707	28.072
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita BiH	2.034	325.683
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	2.034	325.683
Obveze za vrijednosne papire i sredstva trećih osoba	43.566	356.294

Depoziti USAID-a

Na osnovi Ugovora o financijskoj pomoći između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za financiranje rekonstrukcije, otvoreni su posebni kamatonosni računi. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (gotovinski račun i račun za vrijednosne papire) koji glase na Banku i Agenciju za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine i asset managera. Banka za navedene račune ne obračunava kamate.

Članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Banka drži MMF-ove račune broj 1 i 2 i osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira BiH koji se izdaju za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza. Banka drži SDR kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim rezervama. Banka djeluje kao fiskalni agent u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nije odgovorna za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

30. IZVANBILANČNE STAVKE (NASTAVAK)

Konsolidirana pozicija koja sljede prikazuje sažetak pozicija Bosne i Hercegovine kod MMF-a:

**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. prosinca 2017. godine**

U tisućama KM

Aktiva		
Kvota	615.924	
Držanje SDR	1.529	
Obračunana kamata na držanje SDR	2	
Ukupno aktiva	617.455	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1 (Bilješka 22)		1.540
MMF-ov račun br. 2 (Bilješka 22)		53
Vrijednosni papiri		1.205.738
Računi plativih troškova		1.898
Alokacija SDR		373.656
Obračunana kamata na alokaciju SDR		447
Ukupno pasiva		1.583.332
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	965.877	
Neto članska pozicija	965.877	
	1.583.332	1.583.332
Ukupno konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(1.540)	(1.540)
MMF-ov račun br. 2	(53)	(53)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.581.739	1.581.739

Držanje SDR, obračunata kamata na držanje SDR, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 odražavaju račune koji se drže u izvješću o finansijskom položaju Banke.

Za potrebe Konsolidirane pozicije Bosne i Hercegovine u MMF-u, bruto pozicija BiH uvećana je za MMF-ove račune broj 1 i 2.

30. IZVANBILANČNE STAVKE(NASTAVAK)

Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. prosinca 2016. godine

U tisućama KM

Aktiva		
Kvota	661.501	
Držanje SDR	2.641	
Obračunana kamata na držanje SDR	1	
Ukupno aktiva	664.143	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1 (Bilješka 22)		1.654
MMF-ov račun br. 2 (Bilješka 22)		57
Vrijednosni papiri		1.687.755
Računi plativih troškova		2.157
Alokacija SDR		401.306
Obračunana kamata na alokaciju SDR		144
Ukupno pasiva		2.093.073
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.428.930	
Neto članska pozicija	1.428.930	
	2.093.073	2.093.073
Ukupno konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(1.654)	(1.654)
MMF-ov račun br. 2	(57)	(57)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	2.091.362	2.091.362

31. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJE

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je odgovorna za uspostavljanje i održavanje domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje. Od siječnja 2001. godine, Banka je uspostavila dva sustava poravnanja u cilju osiguranja učinkovitog poravnanja domaćih međubankarskih platnih transakcija: sustav bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring („ŽK“).

Kreditni rizik

BPRV sustav omogućava sudionicima tj. Banci i licenciranim komercijalnim bankama da vrše pojedinačna i trenutna poravnanja platnih naloga odobravajući i zadužujući račun za poravnanje u domaćoj valuti otvoren kod Banke. Kroz ŽK sustav Banka osigurava kliring usluge koje proističu po osnovi izvršavanja platnih naloga po principu multilateralnog kliringa.

Svaki sudionik platnih sustava je dužan da prije poravnanja platnih naloga ima osigurana sredstva na računu za poravnanje otvorenom kod Banke i mora zadovoljavati određene tehničke zahtjeve.

U skladu sa ulogom Banke kako je definirano Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka ne smije na bilo koji način kreditirati sudionike BPRV i ŽK sustava s ciljem osiguravanja likvidnosti u sustavu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika unutar domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje, izdana su Operativna pravila za BPRV i ŽK sustave koja određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcioniranje sustava.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da osiguraju sigurnosne mjere i karakteristike. Kompjuterski sustavi i mreže funkcioniraju u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog pojedinog sudionika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanja plaćanja.

Banka je definirala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovnom funkcioniranju platnog sustava i sustava za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Banka je definirala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcioniranju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sustavu i sustavu za poravnanje.
- **Rezervna lokacija:** Banka je osim primarne lokacije za platne sustave (BPRV, ŽK i SWIFT), na kojoj postoje redundantni sustavi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sustav na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sustav na lokaciji Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Uprava Banke smatra da sustav posjeduje dovoljan kapacitet za održavanje pouzdanog operativnog rada.

32. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠĆIVANJA

Na dan 14. veljače 2018. godine doznačena je druga tranša po osnovi Proširenog aranžmana (Extended Fund Facility – EFF) sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) na račun Banke u iznosu od 145.829 tisuća KM (protuvrijednost 63.413 tisuća SDR).

Nakon uvećanja navedenog iznosa za refundaciju MMF-ovih naknada za obezbjeđenje sredstava i umanjene MMF-ove naknade za usluge, ukupan iznos za raspodjelu je bio 145.822 tisuće KM.

Raspodjela je izvršena prema uobičajenom omjeru: 1/3 za račun Ministarstva financija Republike Srpske tj. 48.607 tisuća KM i 2/3 za račun Federalnog ministarstva financija tj. 97.215 tisuća KM.

Ukupan iznos cjelokupnog Proširenog aranžmana MMF-a za BiH je 443,042 miliona SDR.

Izuzev navedene objave, u razdoblju između 31. prosinca 2017. godine i datuma izdavanja ovih financijskih izvješća nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.